

ΤΡΙΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ 1917

Κατά τὰ προκηρυσθέντα, τὴν 16 Ἰουλίου τὸ πρωτὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν Κληρωτίδα οἱ ἀριθμοὶ 1 ἕως 2211, οἱ ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς, τὰς ὁποίας ἔλαβον οἱ προσηλωσάμενοι μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης συνδρομὴν ἐτησίαν, ἐννεάμηνον, ἑξάμηνον ἢ τρίμηνον, ἐντὸς τῆς ὁποίας συμπεριλαμβάνατο ἡ 15 Ἰουλίου. Ἐκκληρώθησαν δὲ κατὰ σειρὰν οἱ ἐξῆς 50 ἀριθμοὶ :

- 1205 ἐκέρδισεν ἐν ὄρωλόγιον τῆς τσέπης.
- 801, 237, ἐκέρδισεν ἕκαστος τόμους Διαπλάσεως καὶ Βιβλιοθήκης δραχμῶν 40 κατ' ἐκλογὴν του.
- 1607, 675, 1327, ἐκέρδισεν ἕκαστος τόμους Διαπλάσεως καὶ Βιβλιοθήκης ἀξίας δραχμῶν 25 κατ' ἐκλογὴν του.
- 426, 1491, 3, 515, ἐκέρδισεν ἕκαστος τόμους Διαπλάσεως καὶ Βιβλιοθήκης ἀξίας δραχμῶν 15 κατ' ἐκλογὴν του.
- 114, 928, 2013, 567, 1309, ἐκέρδισεν ἕκαστος ἀνὰ μίαν ἐτησίαν συνδρομὴν Διαπλάσεως τοῦ προσεχῶς ἔτους.
- 1008, 361, 2173, 1399, 47, ἐκέρδισεν ἕκαστος ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ « Ἀγγέλου τῆς Ἀγάπης ».
- 764, 1871, 194, 1706, 950, 1588, 145, 1229, 705, 1924, ἐκέρδισεν ἕκαστος ἀνὰ ἓνα τόμον Διαπλάσεως τῆς Β' Περιόδου ἐκ τῶν τιμωμένων δρ. 3.50.
- 82, 1168, 207, 2071, 826, 1632, 1117, 1935, 312, 2120, 1352, 1293, 1822, 447, 1474, 1005, 1761, 602, 2050, 540, ἐκέρδισεν ἕκαστος ἀνὰ ἓνα τόμον Διαπλάσεως τῆς Α' Περιόδου ἐκ τῶν τιμωμένων 1 δρ.
- Ἡ ΑΠΟΣΤΟΛΗ τῶν δώρων πρὸς μὲν τοὺς κατόχους τοῦ πρώτου καὶ τῶν τεσσαράκοντα τελευταίων ἀριθμῶν θὰ γίνῃ μὲν τὸ 35 φύλλον τῆς προσεχῶς ἐβδομάδος, χωρὶς νὰ δικαιούται τις νὰ ζητήσῃ ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπὸ τῆς τύχης ἀπονεμηθέντος αὐτῷ δώρου δι' ἄλλον, οὔτε ἴσως οὔτε κατωτέρας ἀξίας. Πρὸς δὲ τοὺς κατόχους τῶν ἀριθμῶν, οἱ ὅποιοι ἐκέρδισαν τόμους κατ' ἐκλογὴν των, ἀπευθύναντες σημεῖον ἐπιστολῆν, παρακαλοῦντες αὐτοὺς νὰ μᾶς δρῶσιν ποίους τόμους ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν.
- Ἡ ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ ΤΟΥ 1917 θὰ γίνῃ τὴν 15 Ὀκτωβρίου καὶ θὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτὴν πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ συνδρομηταί, ὅσοι ἐπλήρωσαν ἤδη, ἢ θὰ πληρώσουν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς Κληρώσεως συνδρομὴν ἐτησίαν, ἢ ἐννεάμηνον, ἢ ἑξάμηνον, ἢ τρίμηνον, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ συμπεριλαμβάνεται ἡ 15ῃ Ὀκτωβρίου 1917. Εἶνε δὲ τὰ δῶρα τῆς Τετάρτης Κληρώσεως ὅμοια μὲ τὰ τῆς Ἀγοστῆς.

γυμνῶν· ἔχει ὅμοι· τὰ ἑξῆς τὰ τοῦ καὶ λογαριαζέται εἰς τὸ ἄθροισμα Κωνσ. Δ' Ἐλευθ. (ὡς περὶ τὴν βίβλια καὶ εἰς τὸν προσεχῆ τόμον, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη πῶσον θὰ διακρίσῃ) Γενναίαν Μελισσοσυργιώτισσα (ἡ συνδρομὴ του μπορεῖ νὰρχίσῃ ὅποτε θέλῃ μὴ παραποιεῖται! ἀρῖνω ξὼς τὸς πολλὰ!) Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον (μὰ ἦσαν τοῦ προηγουμένου Διαχρισμοῦ, ἐνῶ αὐτὸν λαμβάνει μέρος εἰς τὸν πρόχροντα) Δύσαν τοῦ Ἀρίωνος (ὡραία ἡ ἐπιστολὴ σου αὐτὴ ποῦ ρωτᾷς, δὲν εἶνε συνδρομητρία) Ναυαίτη τῆς Αἰγύπτου (σὺ μοροφώθη) Ὁραϊαν Δύσαν (φαντάσθηκα τὴν ἀγωνία σου! λοιπόν, πῶς πῆγε ἡ ἐργασίᾳ; ἢ Πρόδοκον (ὄλουσθῆ καὶ αὐτὸς!) Ἀσπρὴν (ὄχι, τόσο ἐκτενὴ δὲν μοῦ χρειάζονται οὔτε γελοιογραφία) Ἐδδαλλαν Δ. Μπ. (ἐκδίδονται τώρα ταχυδρ. ἐπιστολαὶ καὶ σταίλε!) Ἐλευθέρου (κ' ἐγὼ ὑποθέτω, δεῖ θὰ εἶνε διὰ τὰ Δημοτικά) ὅσον διὰ τὸ ἄλλο, πιστεύω δεῖ χάσεις) Βομῶν τῆς Ἐλευθερίας (εὐχαριστῶ δὲ ὅσα γράφεις· ἡ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ εἶνε εὐκόλοον μέσον καὶ ἐντελὸς ἀπαρῆς) Σπαθὶ τοῦ Διαδόχου (περιμένω ἀνηπομόνως τὴν παραγγέλιαν σου) Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντῖνου (ὄχι, δὲν εἶνε ἀνάγκη) Β. Παλαπ. (μῶρον εἰς τὰς Μ. Ἀγγεῖλας, ἐπὶ πληρωμῇ, μπορεῖ νὰ δημοσιουθῇ) Μαρίαν Γ. Βλαχ. (δὲν μοῦ ἔδωκες τὴν διεύθυνσίν σου καὶ τὸ ταχυδρομικὸν μὴ τὰ ἐπιστολὰς) Γεώργιον Α. Καπ., Σανθὴν Ἐλληνοπούλαν, Φαίδρον κτ., κτλ.

Γ. Γ. Δούμον, Μυρομένη, Ἐρημὴν Βασιλοῦλαν, Βαροβαρομάχον Ἑλλάδα, Κυνηγετὶδὰ Ἀργεῖον, Ἀστέρια τῆς Νίκης (ἐλπίδα, εὐχαριστῶ).

Νικητοπούλαν, Τσελλὴν Κορφαίουπούλαν, Βασκοπούλαν τοῦ Πηλίου, Ναυαίτη τοῦ Αἰγαίου, Ὑπερασπιστὴν τῆς Σπάρτης, Θαλασσοπόδην τοῦ Σκόλου, Ἀφροστεφῆ Ἑλλάδα, Ἑλληρικὸν Στέμμα, Ναπολέοντα Α', Πολικὸν Ἀνέρα (ἔστειλε).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβον μετὰ τὴν 17ην Ἰουλίου, ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ 164 Διαγωνισμοῦ Δύσεων Ἀπριλίου - Ἰουλίου.
 Δι' ἡλύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου

444. Λεξιγραφίος
 Μ' ἐξακουστὴν προτιθεοσυνυ Γυναίκα τῆς Γραφῆς ἐνώσεις Κι' ἀρέσους· εὐκολοῦστα Χώρον τοῦ Αἴμου φανερώσεις· Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Νεοραϊδίας τοῦ Βασπόρου

445. Ποιμαίς
 + Οἱ σταυροὶ ἀποτελοῦν ἀρχαῖον Βασιλεῖ.
 + = Κτηρικὴ ἀντινυμία.
 + = Μία τῶν Δωδεκανήσων.
 + = Κράτος Βαλκανικόν.
 ****+**** = Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου.
 *****+***** = Στρατηγὸς τοῦ Βλζεντίου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῶν Ἀνδρεῶν Κυριακοπούλου **446-448. Απρωσδοκίητα.**

- 1.—Ποία πόλις εἶνε δρόμος;
- 2.—Ποῖος ἀριθμὸς ἔχει κέρας καὶ γένια;
- 3.—Ποῖος δὲν ἐορτάζει γενεθλῖα καθ' ἑσπέρα;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κυριακοῦ Ἀστέρως **449-453. Μαγικὸν Γράμμα**
 Τῆ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμματος ἐκείνης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνός ἄλλου, πάντως τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν, ἄνευ ἀνταλλαγῆς, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀμα, νῆμα, δάμα, Ἀφός, γόθος.
 Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Γραφῆς Κορφαίουπούλας **454. Ποικίλη Ἀμφοστίχης**
 Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης; τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας; τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτως καθ' ἑξῆς; ἀποτελοῦν κατ' ἐστῆσαν ἀρχαῖον θεόν:

- 1, Ζῶον κερκασφόρον. 2, Μοῦσα. 3, Σιδηροσυργικὸν ἐργαλεῖον. 4, Θεῖα. 5, Πόλις τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Καρφαίουδως **455. Φωνηεντολόγον**
 * - θ; - μ - ν - δ; - κ - λ - μ
 Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ζινέττας

456. Γράφος
 ἦν ἔδω ἔδω
 ἦν ἦν ἔδω ἔδω
 ἦν ἦμιν ἔδω ἔδω
 ἦν ἦν ἔδω ἔδω
 ἦν ἦν ἔδω ἔδω

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[17 - 94]
Γερμανοπαί, ἔλαβον τετράδιον Μ. Μυστικῶν σου καὶ σ' εὐχαριστῶ.
Γενναία Μελισσοσυργιώτισσα
 [17 - 95]
Χρυσόφραση Ἐλεπίδα, δέχου ἑλληνογραφία μὲ μὲνα καὶ ἀνταλλαγῇ Μ. Μυστικῶν; Ἀπάντησέ μου. — **Τσαρούδι τῆς Δευτεριάς**
 [17 - 96]
 Ἀνταλλάσσω κάρτες; μὲ πρῶτην ἀποκλεισμένους καὶ ἀποκλεισμένους. Προτιμῶ καλλιτεχνικὰ τοπεῖα. Διεύθυνσις; Βασίλ. Πουλόπουλον (Ἰνδαλμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ), Βεζδαίνα Κυνοῦρια.
 [17 - 97]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι. Διορίζονται: Ἀθηνῶν Κ. Γκαβόστης; Πιπτοῦλων Γαλάκη; καὶ Ἰ. Μ. Ράπτης; Κηφισίας; ὁ Δαυλὸς τοῦ Κανάρη, Κορίνθου Π. Γ. Νώτης; καὶ Καλαμῶν Δ. Κολλούρος.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΡΑΞΗΣ

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
 ὅσον αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλάδιον ἐλήφθησαν ἀπὸ 12-18 Ἰουλίου

ΑΘΗΝΩΝ: Α. Ι. Ἀντωνίου, Στ. Σ. Κοιζαλιώτης, Νίκος Γ. Κορβεσιός, Δ. Α. Στάκος, Π. Α. Παπακωνσταντοπούλου, Ξεγία Π. Κωνσταντινίδου, Κατίνα Νέζε, Γ. Ἐρ. Ὀλσον, Σανθὴ ἢ Ἑλληνοπούλα, Βερεσμένος Λόθος, Φραγκίσκη Βλασάκη, Ἀποστολάκη τοῦ Βυζαντίου, Στ. Π. Μπαμπάκος, Ν. Α. Ντουφετιάδης, Κ. Αεωαδίδης, Ε. Τ. Παρασκευάπουλος, Γ. Σ. Γατάνος, Ντίν. Φατσόπουλος, Ν. Γ. Σωφράνης, Α. Δ. Παπακωνσταντοπούλου, Α. Ζερμιάδης, Παιδικὴ Χαρά, Γερμανοπάης, Στ. Α. Κογιόπουλος.

ΑΙΓΙΟΥ: Ε. Β. Καλαπόδης, (διε)

ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: Θέμιος Ἀπόλλων, Ἀρ. Γ. Σωτηρακόπουλος, Κατίνα Γ. Σωτηρακοπούλου.

ΑΝΑΡΑΒΙΑΣ: Μεν. Σινάνος.

ΒΟΑΟΥ: Σαυφῶ, ΚΑΛΑΜΩΝ: Γ. Δεδοῦσης.

ΚΟΣΜΑ: Στ. Κ. Μανωλάκης, Κ. Π. Χαλκιάς, Π. Γ. Ρόρος, Χρ. Ν. Τσαμάλης, Γ. Ν. Τσαμάλης, Κ. Ἀπαλοδήμας.

ΚΑΡΑΛΟΔΗΜΑΣ: Α. Σάπιας, Ἀθ. Ἀθ. Ρίζος, Στ. Ἰω. Δούβλας.

ΛΑΥΡΕΙΟΥ: Ν. Ε. Παπαγεωργίου, Στ. Π. Δαμασκητός.

ΛΙΜΝΗΣ: Χ—; Χ, Γ. Ζανιάκος, ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ: Φρόσω Σιμουπουροῦδῃ.

ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ: Γ. Καμπίτης, Στ. Γ. Γεωργιάδης.

ΝΕΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ: Βυζαντινὸς Ἀέτος, ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ: Κ. Ἀγεωνιάδης.

ΠΑΤΡΩΝ: Γ. Α. Δογάνης, Δικαστὸν Π. Μόσχου, Μ. Π. Μόσχος, Βασιλικὴ Π. Μόσχου, Π. Η. Μόσχος, Λεὼς Π. Νικολάου, Γουδενάου, Ἀνδρ. Παπαδηρόπουλος, Ἐλένη Πλ. Θεοδοσοπούλου, Β. Ἠλ. Θεοδοσοπούλου, Ν. Κίτσος, Παῦλος Μόσχος, Χαριτῖνη Ἀγγελουπούλου, Καίτη Ἀγγελουπούλου, Σοφία Ἀγγελουπούλου, Μαν. Σκαλοβούκος, Ἐπ. Παπαδημητρίουπούλου, Στ. Σκαλοβούκος, Μαρίκα Γ. Βλαχάκη.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Ν. Γ. Ντόλιας, Ἰωάν. Ναθαναήλ, Π. Κ. Κούρταλης, Ἠλ. Χριστοδούλου, Α. Γ. Μοροῦτσος, Μαρίκα Μ. Πατρικίου, Α. Κ. Κόλας, Ἰω. Θ. Κωνσταντινίδης, Ἰω. Κ. Κούρταλης, Γ. Πολίτης, Στ. Β. Βαλοσמידης.

ΠΥΡΡΟΥ: Φωφῶ Κ. Γεωργιάδῃ, Ν. Π. Ροδιάδης.

ΣΠΑΡΤΗΣ: Ἀθ. Γ. Μαντοπούλου, Χ. Διαμαντοπούλου, Ὑπερασπιστῆς τῆς Σπάρτης.

ΣΥΡΟΥ: Ἰω. Ἠλ. Κουλουμουντής.

ΧΑΝΙΩΝ: Δώρα Σαυροῦδῃ.

ΧΑΡΑΚΟΠΙΟΥ: Ἑλλην τοῦ Ὀλύμπου.

ΧΙΟΥ: Εὐδαλία Δ. Μπαμπάκου.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
 Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ δνόματα ἐτέθησαν εἰς τὴν κληρωτίδα καὶ ἐκκληρώθησαν οἱ ἐξῆς τρεῖς: ΚΑΤΙΝΑ ΝΕΖΕΡ ἐν Ἀθήναις, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΠΑΛΟΔΗΜΑΣ ἐν Κοσμῷ καὶ ΕΛΕΝΗ Ἠλ. ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ἐν Πατρῶσι οἱ ὅποιοι ἐνεργώσαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1. Ἀγούστου καὶ περιμένα τὰς διευθύνσεις των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
 Ὑποστηρικτὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Α. 20 Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15. Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25
Ἐσωτερικῶς	Ἐξωτερικῶς		
Ἐτησίαν δρ. 8.—	Ἐτησίαν φρ. χρ. 10.—	ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879	ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ὅδος Ἐδριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βασιλικόν
Ἐξάμηνος 4,50	Ἐξάμηνος 5,50	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	
Τρίμηνος 2,50	Τρίμηνος 3,—	Ἐν Ἀθήναις, 29 Ἰουλίου 1917	Ἔτος 39 ^{ον} .— Ἀριθ. 35
Ἀλ. συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.			

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυστιοτόρημα ὑπὸ ἸΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ] **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ**
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)
 Μία μέρα—ἦταν ἡ 26 Ὀκτωβρίου,— ὁ Χάρμπερτ εἶπε εἰς τὸ σύντροφόν του:
 — Δὲν σὰς φαίνεται παράξενο, κύριε Σπλιεττ, ποῦ δὲν εἶδαμε ἀκόμη κανένα ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι; Ἄν πραγματικῶς ἔπασαν εἰς αὐτὸ τὸ νησί τίποτε ναυαγοί, δὲν θὰ τοὺς βλέπαμε τόσο καιρὸ;
 — Παράξενο, ἀποκρίθηκε ὁ ῥεπόρτερ, ἂν εἶν' ἐδῶ ἀκόμη ἄλλα ὄχι τόσο παράξενο, ἂν δὲν εἶνε πιά.
 — Λέτε νὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ νησί;
 — Αὐτὸ μοῦ φαίνεται τὸ πιθανώτερον γιὰτὶ ἂν ἦταν ἀκόμη ἐδῶ, κάποιον περιστατικὸν, κάποιον σύμπτωμα θὰ ἐπρόδιδε ἐπιτέλους τὴν παρουσίαν των.
 — Ἄν πραγματικῶς ὅμως μπόρσσαν νὰ ξαναφύγουν, τότε δὲν θὰ ἦταν ναυαγοί...
 — Πολὺ σωστὴ ἡ παρατήρησις σου, ἀγαπητέ μου Χάρμπερτ. Ὅχι δὲν θὰ ἦταν ναυαγοί· τὸ πολὺ—πολὺ νὰ ἦταν «ναυαγοὶ προσωρινοί», καθὼς λένε... Νὰ τοὺς ἐρριξε θελαθὴ στὸ νησί ἡ τρικυμία, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἔσπασε τὸ πλοῖόν των, καὶ νὰ μπόρσσαν εἶτι νὰ φύγουν ὅταν ἔγεννε γαλήνη.
 — Ἰσως. Παρατηρήσατε ὅμως, ὅτι ὁ κύριος Σμιθ μᾶλλον παρὰ εὐχεται τὴν παρουσίαν ἀνθρώπων ἐπὶ τὴν νῆσον Λίγκολν;
 — Ἀλήθεια. Κατὰ τὴν ἰδέαν του, μόνον Μαλαίσι μπό-

ροῦν νὰ συγχάξουν ἐδῶ πέρα καὶ φαίνεται, ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ εἶνε παστρικά ὑποκείμενα, ποῦ πρέπει κανεὶς νὰ τάπορεύγῃ...
 — Δὲν εἶνε ἀπίθανο, κύριε Σπλιεττ, νὰνακαλύψωμε καμμὶα μέρα τὰ ἕγνη τῆς ἀπόδασεως τους καὶ νὰ βεβαιωθοῦμε πιά γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τί λέτε;
 — Δὲν λέγω ὄχι, παιδί μου. Μπορεῖ νὰ βροῦμε καμμὶα κατασκήνωσι ἐρημική, καμμὶα φωτιὰ στυμμένη, καὶ εἰς αὐτὸ θὰ προ-

σέξωμε ὅταν θὰ καμωμε τὴν προσεχῆ ἐξερεύνησιν.
 Τὴν ἡμέραν ποῦ μιλοῦσαν ἐτσι οἱ δύο κυνηγοί, ἦταν εἰς ἓνα μέρος τοῦ δάσους, κοντὰ εἰς τὴν Εὐχαριστία, ἀξιοσημειωτὸν γιὰ τὰ θαυμάσια δένδρα του. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ὑψώνοντο διακόσια σχεδὸν ἀπὸ τὸ ἔδαφος, μερικὰ ἀπὸ τὰ μεγαλοπρεπέστατα ἐκεῖνα κωνοφόρα, ποῦ οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Νέας Ζηλανδίας τὰ ὀνομάζουν καουρί.
 — Μία ἰδέα, κύριε Σπλιεττ, εἶπε ἄξαφνα ὁ Χάρμπερτ. Ἄν ἀνεβῶ εἰς τὴν κορυφὴν κανενὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ καουρί, δὲν θὰ μπόρσσω νὰ κυττάξω τὴν περιοχὴν εἰς ἀρκετὰ μεγάλη ἀκτίνα;
 — Καλὴ ἡ ἰδέα σου, ἀποκρίθηκε ὁ δημοσιογράφος· μὰ θὰ τὸ καταφέρῃς νὰ σκαρφαλώτῃς ὡς ἐκεῖ—πάνω; Αὐτὰ τὰ δένδρα εἶνε γίγαντες!
 — Ὅχι προσπαθήσω!

— Ὁ ἀγαπητός μας Πέγκροφ θὰ χαρῆ πολὺ! (Σελ. 278, στ. 6.)

Καὶ ὁ μικρὸς, εὐκίνητος καὶ ἐπιδέξιος, ὠρμησε στοὺς πρώτους κλώνους, ποῦ ἡ διὰταξὴ τους ἔκανε ἀρκετὰ εὐκόλοην τὴν ἀνάβασι, γιὰτὶ ἐσχηματίζαν σὰ μίαν σκάλα μὲ διατταρωμένους σχαλοπάτια. Σε λίγα λεπτά εἶχε φθάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ καουρί, ποῦ ἐξεῖχε σὺν πύργῳ μέσα εἰς τὴν ἀπέραντη ἐκείνη πράσινη πεδιάδα, ποῦ τὴν ἀποτελοῦσαν τὰ κλαδιά καὶ τὰ φυλλώματα τοῦ δάτους.
 Ἀπὸ τὴ σκοπία ἐκεῖνη, τὸ βλέμμα μπόρσσε νὰπλωθῇ εἰς ὅλο τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ νησιῦ, ἀπὸ τὸ Ἀητοῦχι ὡς τὴ Σάβρα. Στὰ δυτικὰ ὑψώνοντο ὁ Φραγκλίνας, ποῦ ἐπέκειντο ἐν ἀρκετὰ μεγάλο μέρος τοῦ ὀρίζοντος.
 Ἡ ἀκτὴ, ποῦ ἔδλεπε ἀπὸ καὶ—πάνω ὁ Χάρμπερτ, ἦταν ἐκεῖνη ἀκριβῶς ἡ ἀγνωστὴ,

ή ανεξερεύνητη ακόμα, όπου μπορούσε να είχαν βγῆ οι υποποτι ξένοι. Ο μικρός παρατηρούσε με μεγάλη προσοχή. Άλλα δὲν ἔβλεπε τίποτα. Κανένα πικὶ στὴ θάλασσα, οὔτε μακρὰ στὸν ὀρίζοντα, οὔτε κοντὰ στὴν ἀκτὴ. Ὅπως δὴ ποτε, ἐπειδὴ τὰ δένδρα ἐσκέπαζαν πολλὰ μέρη τῆς ἀκρογιαλιάς, μπορούσε νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι κανένα πλοίαριο, καὶ μάλιστα χωρὶς κατάρτι, ἦταν τραβηγμένο στὴν ξηρὰ ἢ δαμένο κάπου ἐκεῖ, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ δένδρου.

Καὶ στὰ δάση τοῦ Φάρ-Ούεστ τίποτα ὑποπτο δὲν ἔβλεπε ὁ Χάρμπερτ. Ὁ ἀπέραντος ἐκεῖνος θόλος, ποῦ ἔπιανε πολλές χιλιάδες τετραγωνικὰ μίλλια, δὲν παρουσίαζε καμμιά γυμνὴ πλατεία, κανένα ἄδενδρο μέρος. Δύσκολο ἦταν ἀκόμα νὰ παρακολουθήσῃ κανεὶς καὶ τὸν δρόμο τῆς Βύχαριστίας, γιὰ νὰ ἰδῆ ἀπὸ ποῖο μέρος τοῦ βουνοῦ ἐπήγαζε τὸ ποτάμι. Ἴσως καὶ ἄλλα κ ρ η κ (ποταμάκια) ἔτρεχαν κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ Φάρ-Ούεστ, κρυμμένα ἐστὴν πυκνὴ, τὴν ἀδιαπέραστη πρασινάδα.

Κατασκήνωσις λοιπὸν, καταυλισμὸς δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Ἄλλ' οὔτε ἐπρόδιδε φωτιὰ κ' ἐπομένως παρουσία ἀνθρώπου. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἔλαμπε καθαρῶτα, στὸν ὀρίζοντα διόλου σύννεφα ὥστε ἂν ἦταν, κί' ὁ ἐλάχιστος καπνὸς θὰ διεκρίνετο.

Μία στιγμὴ, ὁ Χάρμπερτ ἐνόμισε, ὅτι βλέπει κάτι σαν σύννεφο καπνοῦ ἐλαφρότατο, νάνεβαίνῃ ἐκεῖ πρὸς τὰ δυτικά. Ἄλλα ὕστερα ἔβαλε ὅλη του τὴν προσοχὴ κ' εἶδε πῶς εἶχε γελασθῆ.

— Τίποτα! ἐφώνησε στὸν Σπίλεττ.
Σὲ λίγο κατέβηκε ἀπὸ τὸ κ α ο υ ρ ἰ κ' οἱ δύο κυνηγοὶ γύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι. Ἐκεῖ, ὁ Κύρος Σμιθ ἄκουσε τὴν διήγησιν τοῦ Χάρμπερτ, ἐκούνθη τὸ κεφάλι του καὶ δὲν εἶπε λέξι. Ἡ ἰδέα του ἦταν βέβαια, ὅτι δὲν μπορούσε νὰ λυθῆ τὸ ζήτημα, ἂν δὲν ἐγίνετο τελεία ἐξερεύνησις τοῦ νησιῦ.

Μετὰ δύο ἡμέρες, τὴν 28 Ὀκτωβρίου, ἄλλο ἀνεξήγητο φαινόμενο παρουσιάσθηκε στοὺς ἀποίκους.

Ἐκεῖ ποῦ γύριζαν στὴν ἀμμουδιά, δύο μίλλια ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι, ὁ Χάρμπερτ κί' ὁ Νάβ εὐτύχησαν νὰ συλλάβουν μίαν μεγάλην κί' ὠραία χελώνα, ποῦ τὸ καυκί τῆς ἔκανε κάτι θαυμάσια πρασινωπὰ νερά. Πρῶτος ὁ Χάρμπερτ τὴν εἶδε, ἐνῶ προσπαθοῦσε, ἀνάμεικτο ἀπὸ τὰ βραχάκια, νὰ φθάσῃ στὴ θάλασσα.

— Νάβ! ἐφώνησε βοήθεια, Νάβ!
Ὁ Νάβ ἔτρεξε κοντὰ του.
— Τί ὠμορφὴ χελώνα! εἶπε· μὰ πῶς νὰ τὴν πιάσωμε;

— Εὐκολώτατα, ἀποκρίθηκε ὁ Χάρμπερτ. Ὁ τὴν ἀναποδογυρίζωμε καὶ δὲν θὰ μπορῆ πιά νὰ φύγῃ. Πιάσε τὸ μπαστοῦνι σου καὶ κάνε ὅ,τι κάνω κ' ἐγώ.

Ἡ χελώνα κατὰλαβε τὸν κίνδυνο κί' ἐχώθηκε ὅλη μέσα στὸ καυκί τῆς. Δὲν ἐ-

φαίνετο πιά οὔτε κεφάλι τῆς, οὔτε πόδια, κ' ἐστέκετο ἀκίνητη σαν μίαν πέτρα.
Ὁ Χάρμπερτ κί' ὁ Νάβ ἔχυσαν τότε τὰ μπαστοῦνια τοὺς κάτω ἀπὸ τὸ στέρονο τοῦ ἔρπετοῦ καὶ με μίαν ἐνωμένη προσπάθειαν, κατάφεραν, χωρὶς πολὺ κόπο, νὰ τὴν ἀνατρέψουν.

— Λαμπρὰ! ἐφώνησε ὁ Νάβ· ὁ ἀγαπητὸς μας Πέγκροφ θὰ χαρῆ πολὺ!
Ἀλήθεια, ὁ Πέγκροφ δὲν μπορούσε νὰ μὴ χαρῆ, γιὰ τὸ κρέας αὐτῶν τῶν χελωνῶν εἶνε νοστιμώτατο. Κ' ἐκεῖνη ποῦ εἶχαν πιάσει, εἶχε μάρκος τρία πόδια καὶ θὰ ἐζύγιζε τοὐλάχιστο τετρακόσιες λίτρες. Καθὼς ἦταν ξεπλωμένη με τὴν ράχη, δὲν ἔδειχνε ἀπὸ τὸ σῶμά τῆς παρὰ τὸ κεφάλι, μικρὸ σχετικῶς καὶ πλακωτὸ πολὺ.

— Καὶ τί θὰ τὴν κάνωμε τώρα; ρώτησε ὁ Νάβ· δὲν μπορούμε νὰ τὴν σύρουμε ὡς τὸ Γρανίτινο Παλάτι.

— Ἄς τὴν ἀφίσουμε ἐδῶ, ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ κουνηθῆ, καὶ πάμε νὰ φέρουμε τὸ καρρότσι.

— Ὁραῖα!
Ὅπως δὴ ποτε, γιὰ νᾶνε πρὸ σίγουροι ὅτι ἡ χελώνα δὲν θὰ τοὺς ἐφευγε, τῆς ἔδωκαν στὸ στέρονο καὶ μερικὰς πέτρες βαρειές.

Ἰσχυρὰ, οἱ δύο κυνηγοὶ γύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ὅλο κί' ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά, ποῦ τώρα μετὰ τὴν ἀμψύτιδα ἦταν ξεσκεπασμένη πλατεία. Ὁ Χάρμπερτ, γιὰ νὰ κάμῃ ἐκπληξί· στὸν Πέγκροφ δὲν τοῦ εἶπε τίποτα γιὰ τὸ εὑρημα. Ἄλλα ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ δύο ὥρες, ξαναγύρισαν με τὸ καρροτσάκι νὰ τὴν πάρουν, ἡ χελώνα δὲν ἦταν πια στὸ μέρος ὅπου τὴν εἶχαν ἀφίσῃ!

Οἱ δύο κυνηγοὶ πρῶτα με ἀπορία κ' ἔπειτα κύτταξαν γύρω τους... Δὲν ἔβλεπαν λάθος βέβαια. Σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶχαν πιάσει τὴν χελώνα. Ὁ Χάρμπερτ μάλιστα ἐγνώρισε καὶ τῆς πέτρες, ποῦ εἶχε μεταχειρισθῆ γιὰ νὰ τὴν πλακώσῃ ἀναποδογυρισμένην.

— Περιέργο πρᾶμμα! ἐφώνησε ὁ Νάβ· μπορούν λοιπὸν νὰ γυρίζουν μονάχες τοὺς αὐτὲς ἡ χελώνες;

— Ἔτσι φαίνεται, φησίζουσι ὁ Χάρμπερτ, ποῦ δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ τίποτα κ' ἐξακολουθοῦσε νὰ κυττάζῃ γύρω με ἀπορία.

— Ὅστε ὁ καϊμένος ὁ Πέγκροφ δὲν θὰ χαρῆ!

— Ὅχι μόνον δὲν θὰ χαρῆ ὁ Πέγκροφ, ἀλλὰ θὴνησυχῆσῃ κί' ὁ κ. Σμιθ καὶ θὰ σπᾶσῃ τὸ κεφάλι του, γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὴ τὴν ἐξαφάνισιν!

— Τότε ἄς μὴ τοῦ ποῦμε τίποτα, ἐπρότεινε ὁ Νάβ.

— Ὅχι! ἀπεναντίας πρέπει νὰ τοῦ τὸ ποῦμε! ἀποκρίθηκε ὁ Χάρμπερτ.

Καὶ με τὸ καρροτσάκι, ποῦ τὸ κουβάλησαν ἄδικα, ξαναγύρισαν κί' οἱ δύο στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Μόλις ἐφθασαν στὸ ἐργαστήρι, στὸ πρόχειρο ἐκεῖνο, ὅπου ὁ μηχανικός κί' ὁ ναύ-

της κατασκεύαζαν τὴν πειρόγα, ὁ Χάρμπερτ τοὺς διηγήθηκε ὅλα τὰ συμβάντα.

— Ἄχ τοὺς ἀτζαμῆδες! ἐφώνησε ὁ Πέγκροφ. Ἀφίσατε νὰ σᾶς φύγουν πηνήγνα τοὐλάχιστο χελωνόσπουγες!

— Μὰ τί φταίμε μεῖς, εἶπε ὁ Νάβ, ἂν ἡ χελώνα κατάφερε νὰ γυρίσῃ στὰ πόδια τῆς καὶ νὰ τὸ σκάσῃ;

— Τότε δὲν θὰ τὴν ἀναποδογυρίζατε καλά, ἀποκρίθηκε ὁ ναύτης.

— Τί λὲς ἐκεῖ! ἐφώνησε ὁ Χάρμπερτ. Ἀφοῦ μάλιστα τὴ στερεώσαμε καὶ με πέτρες. Νά, κάτι πετράρες τόσες!..

— Ὅστε ἐγείνε θαῦμα!

— Ἐνόμιζα, κύριε Σμιθ, ὑπέλαθε ὁ Χάρμπερτ, ὅτι ἡ χελώνες, καὶ μάλιστα ἡ μεγάλες, ἔμα ἀναποδογυρισθῶν μίαν φορὰ μετὰ τὴν ράχη, εἶνε ἀδύνατο νὰ ξαναπατήσουν μετὰ τὰ πόδια...

— Κ' ἔτσι εἶνε, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμιθ.

— Τότε λοιπὸν πῶς ἐγείνε αὐτό;

— Σὲ τί ἀπόστασι ἀπὸ τὴ θάλασσα τὴν εἶχατε ἀφίσῃ; ρώτησε ὁ μηχανικός, ποῦ εἶχε διακόψῃ τὴν ἐργασία του κ' ἐσυλλογίζετο.

— Δεκαπέντε πόδια τὸ λιγώτερο, εἶπε ὁ Χάρμπερτ.

— Κ' ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἡ θάλασσα ἦταν τραβηγμένη;

— Μάλιστα, κύριε Σμιθ.

— Τότε λοιπὸν ἐξηγεῖται. Ἐκεῖνο ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ ἡ χελώνα στὸν ἄμμο, τὸ ἔκαμε στὸ νερό. Ἄμα δηλαδὴ ἀνέβηκε ἡ θάλασσα καὶ τὴ σκέπασε, μπόρεσε νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ φύγῃ.

— Τί ἀτζαμῆδες ποῦ εἴμαστε! φώναξε ὁ Νάβ.

— Μ' αὐτὸ ἔλαβα τὴν τιμὴν προτῆρα νὰ σᾶς πῶ κ' ἐγώ! ἀποκρίθηκε ὁ Πέγκροφ.

Ἔτσι ὁ Κύρος Σμιθ ἔδωσε μίαν ἐξηγησιν, ποῦ φάνηκε στοὺς ἄλλους πιθανή. Ἔπειθε ὅμως κί' αὐτὸν τὸν ἴδιον;

Εἶνε ζήτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.
Πρῶτη δοκιμὴ τῆς πειρόγας. — *Δείψατο ναυγίου στὴν ἀκρογιαλιά.* — *Ἐνα μισθὸν γομάτο χοήσιμα πράγματα.* — *Ἐργαλεῖα, θύρανα, ὄπλα, ρούχα, οὐκὴ, βιβλία.* — *Ὁ, τι λείπει τοῦ Πέγκροφ.* — *Ἐνα ἔδαγγέλιον.*

Στῆς 29 Ὀκτωβρίου, ἡ πειρόγα ἦταν ἐτοίμη. Ὁ Πέγκροφ εἶχε κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν του. Δὲν ἐχρειάσθη περισσότερες ἀπὸ πέντε μέρες, γιὰ νὰ σκαρῶσῃ τὸ ἄβαθο ἐκεῖνο πλοίαριο τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ φλοῦδα δένδρου κί' ἀπὸ εὐλύμια κλαδιά. Εἶχε μάρκος δώδεκα πόδια, δὲν ἐζύγιζε περισσότερον ἀπὸ διακόσιες λίτρες, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἔλειπε τίποτα: πάγοι στὴν πρῶμην καὶ στὴν πρῶρα, ἄλλος στὴ μέση γιὰ νὰ κρατῆ τὴν ἀπόστασι, σκαρμὸι γιὰ τὰ κουτιά, ἕνα τιμόνακι. Ὅσο γιὰ τὴν καθέλκυσι, ἐγείνε εὐκολώτατα. Κουβάλησαν τὴν πειρόγα

καὶ τὴν ἄρισαν στὴν ἀμμουδιά, ἀπέξω ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι. Κ' ὕστερὰ ποῦ μετὰ τὴν παλίστροφικ ἀνέσθηκε ἡ θάλασσα, τὴν ἐπῆρε. Ἀμέσως ὁ Πέγκροφ ἐπήδησε μέσα κ' ἐδοκίμασε τὸ τιμόνι. Ἐβλεπε τὴ δουλειὰ του στὴν ἐντέλεια.

— Ὀυρρά! ἐφώνησε ὁ ναύτης; θριαμβευτικὰ. Μ' αὐτὸ, μάτια μου, μπορούμε νὰ κάμωμε τὸ γύρο...

— Τοῦ κόσμου; ρώτησε ὁ Γεδεῶν Σπίλεττ.

— Ὅχι! τοῦ νησιῦ. Λίγα χαλίκια γιὰ σαβούρα, ἕνα κατάρτι μπροστὰ, ἕνα πανάκι, ποῦ θὰ μᾶς κάμῃ ἀργότερα ὁ κ. Σμιθ, καὶ δρόμο! Ἐ, ποῦ εἶσθε;... Κύριε μηχανικέ, κύριε ρεπόρτερ Χάρμπερτ, Νάβ!..

(Ἔπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

Ἀγαπητοί μου,
Σὶ ὑποθέσωμε γιὰ μίαν στιγμὴ, — ἐξακολουθεῖ τὸ κήρυγμα τῆς γλωσσικῆς ἐλευθερίας, — ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ καθαρισθῆ ἡ γλώσσά μας ἀπὸ τὰ «ἰχνη τῆς δουλείας» ἄς ὑποθέσωμε ἀκόμα ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ μιλοῦμε καὶ νὰ γράψωμε σὰν τοὺς ἀρχαίους «Ἑλληνας. Μεγαλῆτερη ὅμως, ἐπιτακτικώτερη ἀπ' ὅλες αὐτὲς, εἶνε ἡ ἀνάγκη νὰ μεταχειρίζωμαστε μίαν γλῶσσαν, ποῦ νὰ τὴν ἐνοῶν καὶ νὰ τὴ μαθαίνῃ εὐκολὰ ὁ λαός.

Ἡ γλῶσσαι δὲν γυρίζουν πίσω, πάνε ὅλο μπροστὰ. Κανένα ἔθνος δὲν μπορεῖ νὰ διαλέξῃ τὴ γλῶσσαν ποῦ θέλει· ὅλα εἶνε ἀναγκασμένα νὰ περιορισθῶν στὴ γλῶσσαν ποῦ ἔχουν. Καλὴ-κακὴ, αὐτὴ εἶνε. Καμμιά γλῶσσαν δὲν ἀνασταίνεται, με κανένα τρόπο, γιὰ νὰ ξετοπίσῃ μίαν ζωντανή. Ἄς καλλιερῆσωμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς τὴν γλῶσσαν ποῦ μιλοῦμε, τὴ γλῶσσαν ποῦ βυζαίνουμε μετὰ τὸ γάλα τῆς μάννας μας. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἰσχυρὴ καὶ ἡ μακρὰ γλῶσσαν. Κί' αὐτὴ, ἂν θέλετε, σὰν κόρη τῆς ἀρχαίας, μαρτυρεῖ ὅτι καταγόμεστε ἀπὸ τοὺς «Ἑλληνας. Γιατὶ τὴ γλῶσσαν τοῦ Ξενοφῶντος τὴ μαθαίνουμε ἀπὸ τὰ βιβλία, ἐνῶ τὴν ἄλλη τὴ μαθαίνουμε ἀπὸ τὴ ζωή. Ἄς τὴν ἀγκαλιάσωμε. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ποικτήσωμε μίαν γλῶσσαν κοινὴν, μίαν γλῶσσαν κ ρ η σ ι μ η.

Καὶ δίνοντας πρῶτοι τὸ παράδειγμα, οἱ τρεῖς ποιηταὶ ἄφισαν ὀλωθεδίου τὴν ἀρχαίαν, τὴν καθαρῆσαν, κί' ἀρχισαν νὰ γράφουν, πεζὰ καὶ ποιήματα, στὴ ζωντανὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ δασκάλοι τοὺς ρίχτηκαν. «Καταστρέφετε τὴ γλῶσσαν!» τοὺς φώναζαν.

Ὁ λαὸς ὅμως ἐννοῦσε τὰ ποιήματά τους, τὰ μαθίνε ἀπέξω, τὰ τραγουδοῦσε. Κί' ἄλλοι ποιηταὶ, ζηλεύοντες αὐτὴ τὴ δημοτικότητα, ἀρχισαν νὰ τοὺς μιμοῦνται. Σιγά-σιγά, μόνον μετὰ τὸ καρποφόρον κήρυγμα τῶν τριῶν ποιητῶν, ἡ δημοτικὴ στὴν ποίησιν ἀρχισε νὰ ἐπικρατῆ. Τοῦ κάκου τὸ Πανεπιστήμιον ἔκανε ποιητικὸς διαγωνισμοὺς στὴν καθαρῆσαν.

Ἦλθε καιρὸς, ποῦ κανένας πιά ποιητῆς δὲν μεταχειρίζονταν αὐτὴ τὴ γλῶσσαν. Αὐτὸ τὸ Πανεπιστήμιον ἀναγκάσθηκε νὰ δέχεται στοὺς διαγωνισμοὺς του καὶ ἔργα γραμμένα στὴ δημοτικῆ. Οἱ ἴδιοι οἱ καθηγηταὶ τῆς Φιλολογίας, ὁ ἴδιος ὁ Γεώργιος Μιστριώτης, ὁ κατὰ διώκτης, σὰν εἰσηγητὰ ποιητικῶν διαγωνισμῶν, ἐκήρυτταν ὅτι ἡ δημοτικὴ γλῶσσαν εἶνε ἡ μόνη κατάλληλη γιὰ τὴ λυρική ποίησιν. Λίγο ἀργότερα, ὁ Γεώργιος Χατζηδάκις, ὁ σοφὸς καθηγητῆς τῆς Γλωσσολογίας, ἔγραψε, ὅτι θὰ ἦταν «ἐθνικὴ συμφουρὰ» ἡ ἐπιστροφὴ, — ἡ ἀδύνατος ἄλλως τε, — στὴ γλῶσσαν τοῦ Ξενοφῶντος.

Γενικὰ, ἡ καθαρῆσαν ἐθεωρεῖτο καλὴ μόνον γιὰ τὴν πεζογραφία.

Τότε βγήκε ὁ Ψυχάρης. Τὸ πολὺκροτο «Ταξίδι» του φάνηκε τὸ 1886. Ἦταν τὸ ἴδιον τὸ κήρυγμα τῶν τριῶν ἐθνικῶν ποιητῶν, μετὰ τὴν διαφορὰ ποῦ ὁ Ψυχάρης, σὰν γλωσσολόγος, ἐπιστήμων, μιλοῦσε μ' ὅλο τὸ κύρος τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης κ' ἐβεβαίωσε ἔτσι ὅτι ἐκεῖνα ποῦ εἶπαν ὁ πρῶτος ὑπέμαχος τῆς δημοτικῆς, ἦταν ἀλήθειες ἐπιστημονικῆς. Μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ψυχάρη, τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ἔλαβε καινούργια ὄψη καὶ μπῆκε σὲ καινούργια φάσιν. Ὅχι πιά μόνον στὴν ποίησιν ἡ ζωντανὴ γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ στὴν πεζογραφία. Μίαν γλῶσσαν γιὰ ὅλα. Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ γίνονται δοκιμῆς ἔς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου: Διηγήματα, μυθιστορήματα, θεατρικὰ ἔργα, κριτικῆς, πολεμικῆς, χρονολογικῆς, πολιτικῆς ἄρθρα, ρητορικὸι λόγοι, ἐπιστημονικὰ βιβλία, φιλοσοφικά, ἀπ' ὅλα, γράφονταν στὴ δημοτικῆ. Κί' ὁ Ψυχάρης ἔδινε ἔς ὅλα τὸ παράδειγμα. Συγχρόνως ἡ γλῶσσαν ἀρχισε νὰ μελετᾶται ἐπιστημονικώτερον, νὰ διατυπώνονται οἱ κανόνες τῆς, νὰ προσδιορίζεται ἡ ὀρθογραφία τῆς.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ δασκάλοι, μετὰ τὸν Μιστριώτην ἐπὶ κεφαλῆς, πῆραν πάλιν φωτιὰ. Ρίχτηκαν τοῦ Ψυχάρη καὶ τῶν νέων δημοτικιστῶν πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅσο εἶχαν ριχθῆ, πρὸ πηνήγνα χρόνων, τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Βηλαρά καὶ τοῦ Χρηστοπούλου. Ἄλλα δὲν ἔκαμαν πάλιν τίποτα, γιὰ τὸ κήρυγμα εἶχε μέσα του τὴν ἀλήθειαν. Κ' ἐνῶ, μετὰ τὸ Σολωμό, ἡ δημοτικὴ κατέκτησε τοὺς ποιητὰς, μετὰ τὸν Ψυχάρην κατέκτησε καὶ τοὺς πεζογράφους. Ἐγείνε πιά ἡ ἐπίσημη φιλολογικὴ γλῶσσαν. Σήμερον, τριάντα μόνον

χρόνια μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ «Ταξίδι», τίποτα φιλολογικὸ δὲν γράφεται ἔστὴν καθαρῆσαν. Καὶ τὰ χρονολογικὰ ἀκόμα, καὶ τὰ ζῶντα ἐφημερίδων, ὅταν δὲν εἶνε κί' αὐτὰ στὴ ζωντανή, εἶνε σὲ μίαν γλῶσσαν ἀπλῆ, μικτὴ, ἐντελῶς ἐλευθερὴ, χωρὶς σχολαστικισμοὺς, μετὰ φανερὴ τάσιν ὄχι πρὸς τὴ γλῶσσαν τοῦ Ξενοφῶντος, ὅπως ἔλλοτε, ἀλλὰ πρὸς τὴ γλῶσσαν τοῦ λαοῦ.

Ἀβύθησε λοιπὸν τὸ γλωσσικὸ ζήτημα μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ψυχάρη καὶ τοὺς ἀγῶνες περὶ ἀκολουθίας;

Μποροῦμε νὰ τὸ θεωρήσωμε λυμένο. Γλῶσσαν ποῦ ἐγείνε πιά φιλολογικὴ, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ γίνῃ, μετὰ τὸν καιρὸν, καὶ δημοσιογραφικὴ, καὶ ἐπιστημονικὴ, καὶ δικανικὴ, καὶ κοινωβουλευτικὴ, καὶ σχολικὴ, καὶ τέλος πάντων ἐπίσημη γλῶσσαν τοῦ Κράτους. Ἄλλα τὸ ζήτημα δὲν λύθη ἔς ὅσον, ὅχι. Ἡ καθαρῆσαν ἀντέχει. Ὅστε εἶνε εὐκολὸ νὰ ξετοπισθῶν ὅλες διόλου μίαν γλῶσσαν, καλὴ ἢ κακὴ, ποῦ τὴ μεταχειρίζεται τὸ ἔθνος παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια καὶ ποῦ εἶνε ἡ μόνη ποῦ μαθαίνουμε παιδιὰ στὸ σχολεῖο. Τώρα λένε, — γιὰ κί' αὐτὸ δὲν εἶνε ἀκόμα, — ὅτι ἡ δημοτικὴ θὰ εἰσαχθῆ στὸ Δημοτικόν. Φυσικὰ, ἂν γίνῃ αὐτό, πρὸς εὐκολα καὶ πρὸς γρήγορα θὰ ἐπικρατήσῃ παντοῦ. Ἄλλα πάλιν θαρρήσῃ. Πρέπει ἴσως νὰ περάσῃ κ' ἡ τελευταία γενεὰ ποῦ ἀνατράφηκε μετὰ τὴν καθαρῆσαν. Ἐπειτα, ἀπὸ τὴν πίεσιν τῆς κοινῆς γνώμης, τελευταία μπῆκε στὸ Σύνταγμα ἕνα ἄρθρον ποῦ καθιερώνει τὴν καθαρῆσαν γιὰ ἐπίσημη ἐθνικὴ γλῶσσαν κί' ἀπαγορεύει τὴ μεταφράσιν τοῦ Εὐαγγελίου στὴ δημοτικῆ. Θὰ χρειάζονται καινούργια ἐθνικὸν ἐλευθεῖσις νὰ σῶσῃ αὐτὸ τὸ τυραννικὸν ἄρθρον, ποῦ ἀναγκάζει στὴν ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς καθαρῆσαν ὅλους τοὺς δημοσίους λειτουργοὺς, ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργὸν ὡς τὸν δημοδιδάσκαλον.

Συμπέρασμα: Τὸ ζήτημα εἶνε λυμένο στὴ φιλολογία — ἀδιάφορον ἂν δὲν λύθησαν ἀκόμα κ' ἐκεῖ μερικὰ συναρτῆ ζητημάτων, — ἀλλὰ πουθενὰ ἄλλου. Καὶ γιὰ νὰ λυθῆ παντοῦ, θὰ περάσῃ καιρὸς. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ δημοτικὴ θὰ καλλιερῆται, θὰ μορφώσῃται θὰ προδεῖ καὶ θὰ καταταξῆ. Ὅλοένα περισσότεροι θὰ τὴν ἀγαποῦν καὶ θὰ τὴν προτιμοῦν. Αὐτὸ μᾶς λέγει ἡ πνευματικὴ κίνησις τῶν τελευταίων τριάντα χρόνων. Ὁ «Νουμᾶς», τὸ κυριώτερον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῶν δημοτικιστῶν, ἔγραψε στὸ ὑστερὸν του φύλλον αὐτὴ τὴν ἀλήθειαν: Ὅταν πρῶτῃ βεβγήκε ὁ «Νουμᾶς», τὸ 1903, θεωρήθηκε παραφροσύνῃ φιλολογικὸν περιοδικὸν στὴ δημοτικῆ. Σήμερον θὰ ἐθεωρεῖτο παραφροσύνῃ φιλολογικὸν περιοδικὸν στὴν καθαρῆσαν.

Σὲ ἀσπάζομαι

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

[Μυθιστόρημα υπό MARIE GIRARDET]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' (Συνέχεια)

«Αγαπητέ μου φίλε. Με μεγάλη μου λύπη έμαθα, ότι η εργασία σου δεν πάνε καλά. Αφού είν' έτσι, έχω φρονίμα να μην επιμείνης και να κλείσης το μαγαζί. Μ' έρωτας αν ξεφύρω καμιά θέσι για σένα. Πήγαινε να εύρης εκ μέρους μου τον φίλον μου Καντέν. Είμαι βέβαιος ότι θα σου φανή χρήσιμος. Γράψε μου το αποτέλεσμα. Σου σφίγγω το χέρι σου. Διόκος σου πάντα. Τζάκ.»

«Αλλοίμονο! Τίποτα δεν έμαθε ο Πετράκης απ' αυτό το γράμμα. Ποιος ήταν αυτός ο μυστηριώδης Τζάκ; Αν έφρόντιζε τουλάχιστο να σημειώση στο τέλος τη διεύθυνσί του... Αμ' εκείνος ο κύριος Καντέν; Ποῦ να κατοικοῦσε;.. Ούτε αυτός η διεθυσινς ὑπῆρχε. Τίποτα! καμια πληροφορία, καμια ένδειξις!..

«Απελπισμένος, ο μικρός γύρισε στην προκουμιά.

«Από τη φορτηγίδα του Φουσάρ ξεφόρτωναν τα σακκιά με και μια λευκή ομίχλη τη σκέπαζε όλη. Πατέρας και γιός είδαν τον Πετράκη συγχρόνως κ' εκατάλαβαν από τα μούτρα του ότι δεν είχε κάμη τίποτα.

«Λοιπόν; τον ρώτησε ο Φουσάρ.

«Ο πατέρας μου έκλεισε το μαγαζί του και δυστυχώς κανένας δεν ήξερε να μου πῆ πῶς κάθεται! Αὐτός είνε!

«Αμῆ τώρα; έκαμε ο Φουσάρ, σταυρώνων τα χέρια του.

«Ο Πετράκης σήκωσε ψηλά τα δικά του κι' αποχρίθηκε:

«Κ' εγώ δεν ξέρω τί θα κάμω τώρα, κύριε Φουσάρ!

«Γύρισε στη Χάβρη μαζί μας.

«Α, όχι! όχι!... Να γυρίτω στο σπίτι του κυρίου Άνριέ; Ποτέ... δεν μπορώ... Αδύνατο! Έπειτα θέλω να ψάξω ακόμα, για να βρω τον πατέρα μου.

«Κι' έντωμεταξύ πῶς θα ζήτης;

«Θα εργασθῶ.

«Θα εργασθῆς... ένας λόγος είνε. Μά τί εργασία θα κάμης; Είνε εύκολο, νομίζεις, να βρῆς εργασία;..

«Γιατί όχι;... Και να, πρώτα-πρώτα, θα σᾶς βοηθήσω στο ξεφόρτωμα.

«Μά όχι σου είπα! Δεν τᾶκουσε;...» (Σελ. 272, στ. 6')

Μου επιτρέπετε να κουβαλήσω σακκιά; — Έλα!

«Ο μικρός Πετράκης άρχισε άμέσως να κουβαλή σακκιά. Κ' έκανε τόση εργασία, όση σχεδόν και οι μεγάλοι.

«Νά ένα παιδί πῶς δεν φοβάται τη δουλειά! εἶπεν ένας εργολάβος, πῶς τον εκύτταξε κάμποση ὥρα.

«Ο Φουσάρ τον άκουσε και του αποχρίθηκε:

«Καλά λές, δεν είδα ποτέ μου τόσο εργατικό παιδί. Λυποῦμαι μόνο πῶς δεν μπορώ να τὸ πάρω μαζί μου στη Χάβρη. Θέλει να μείνη στο Παρίσι. Γι' αυτό θα μούκανες μεγάλη χάρι να τον έπαιρνες στην τσούρα σου.

«Μπράβο, έκαμε ο λαστρόμος, γιατί όχι; Πῶς ονομάζεται;

«Πέτρος Μπερώ.

«Μπερώ εἶπες;... Γνωρίζω εγώ ένα Μπερώ. Είνε ένας άρχαιοπώλης,

πῶς ἔρχεται καμια φορά, την Κυριακή, από δῶ και ψαρεύει. Πολύ καλός κύριος...

«Ο Πετράκης είχε πλησίαση και άκουσε τα τελευταία λόγια.

«Έξαφνα, ο εργολάβος εφώνησε:

«Κοί να τος; — σα-ίσα!.. Τι συμπτώσεις! Ο κύριος Μπερώ!

«Πῶς; πῶς εἶπε;.. ρώτησε με αγωνία ο Πετράκης.

«Νά, παιδί μου... στο κατάστρωμα του παριζιάνικου βαποριου πῶς ἔρχεται... εκεί, στην άριστερή ὄχθη...

«Ναί, αλήθεια!..

«Ο Πετράκης εκύτταξε πῶς τὸ μέρος, πῶς τὸ ἔδειχνε ο εργολάβος κ' εἶδε πραγματικῶς την αγαπημένη, την πολυπόθητη σιλουέττα του πατέρα του.

«Αὐτός εἶπε! εφώνησε.

«Αλλά πῶς να τον φθάση;

«Θα σταθῆ ἔδῶ κοντά τὸ βαπόρι; ρώτησε, έτοιμος να πάρη δρόμο.

«Ναί, βέβαια... τὸ μέρος πῶς στέκεται, δεν είνε πολύ μακριά... αλλά στην άλλη ὄχθη.

«Και καθώς ξεκινούσε ο Πετράκης ο εργολάβος επροσθεσε:

«Δεν πιστεύω να προφθάση, τὸ κακόμοιρο, ὅσο κι' αν τρέξῃ... Πρέπει να περάση πρώτα τη γέφυρα, έπειτα έχει να κάμη ακόμη διακόσια μέτρα... Ὁ τῶς ὄχι; ο πατέρας του!

«Ο Πετράκης, χωρίς νακούχ τίποτα, έτρεχε, έτρεχε...

«Ακολουθούσε την προκουμιά, δεν έχανε απ' τα μάτια του τὸ βαποράκι του Παρισιου, αλλά έκρεπε τώρα να περάση τη γέφυρα της Ομονοίας. (Έπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Κ' — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

[Διάλεξις του κ. Κωστή Παλαμά]

«Ο Γεώργιος Βιζυηνός γεννήθη τὸ 1849 εις την Βιζύην, την αρχαίαν Βιζύην της Θεσσαλίας. Εἶς τὸ χαριόν του τὰ πρώτα γράμματα, αλλά ὀφρανεύσας μικρός, ἐστάλη εἰς τὸν θεῖόν του, ῥάπτην εἰς τὰ Μπεζεστίνια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Πλησίον του ἐμαθήτευσεν ὁ μέλων ποιητής, ψάλλον συγχρόνως και κανοναρχῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἀργότερα γίνεται γνωστός, ὑποτακτικὸς τοῦ Μητροπολίτου Κύπρου, εἰσάγεται εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, γνωρίζεται με τὸν ποιητὴν Παναγιώτην και τυπώνει μαθητῆς ἀκόμη, τὰ «Ποιητὰ Πρωτοελαίου» του. Ὁ μεγαλόπλοτος Γεώργιος Ζητήσης ἀναλαμβάνει τότε να τὸν σπουδάσῃ. Ὁ ποιητῆς βγάσει τὰ ράσα, ἔρχεται εἰς τὰς Ἀθήνας, τελειώνει ἐδῶ τὸ Γυμνάσιον, βραβεύεται εἰς τὸν Βουρσιναῖον Διαγωνισμὸν κἀ φεύγει διὰ τὴν Εὐρώπην. Ἐκεῖθεν ἐπιστρέφει εἰς Ἀθήνας, διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, τὸ 1892, παράρρων, κλείεται εἰς τὸ Φρενοκομεῖον, ὅπου ἀποθνήσκει τὸ 1896.

«Ο Γεώργιος Βιζυηνός μᾶς ἀφῆκε ὀλίγα θυμὰσια διηγήματα και πολλά ἔξοχα ποιήματα. Εἶνε ποιητῆς ἀπὸ τοῦς γνωρισμότερους εἰς τὴν νεολαίαν, χάριν τῆς ὁποίας ἐστιχοῦργει με ἀγάπην. Ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργάτης τῆς «Διαπλάσεως», εἰς τὴν ὁποίαν και μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐδημοσιεύθη δλόκληρος συλλογὴ ἀπὸ ἀνεύδητα παικτικὰ του ποιήματα. Τὰ πλείστα ἐξ αὐτῶν εἶνε μικρὰ ἀριστουργήματα. Ἐν γενεᾷ, πᾶν ὅτι ἔγραψεν ὁ Βιζυηνός φέρει τὴν σφραγίδα μιᾶς ἰδιορρύθμου ὠραιότητος.

Ὀνειρο

Ἐμφές εἶδα στὸν ὕπνο μου Ἐνα βαθὺ ποτάμι — Θεὸς να μὴν τὸ κάμη Να γίνῃ ἀληθινὸ! — Στὴν ὄχθη του στεκότανε Γνωστὸ μου καλλιηγάρι, Χλωμὸ σάν τὸ φεγγάρι, Σὰ νύχτα σιγανῶ.

Ἄγερὸς τὸ παράσπρωχνε Μὲ δύναμι μεγάλη, Σὰ νᾶθε να τὸ βγάλη Ἀπ' τῆς ζωῆς τῆς μέσῃ. Καὶ τὸ νερὸ πῶς ἀχόρταγα Τὰ πόδια του φιλοῦσε, Θαρρεῖς τὸ προσκαλοῦσε Στ' ἀγκάλια του να πέσῃ.

Δὲν εἶν' ἀγέρως, σκέφθηκα, Καὶ σένα πῶς σε δέρνει, Ἡ ἀπελπισία σε παίρνει Κ' ἡ ἀπονία τοῦ κόσμου! Καὶ χύθηκ' ἀπ' τὸ θάνατο Τὸ δύστυχο νάρκαξο. Ὀμίε! πρὶν να προφτάξω, Ἐχάθηκα ἀπ' ἔμφησ μου.

Στὰ ρέματα παρᾶσινυμα, Να τὸν εἰρῶ γυρεύω Στὰ ρέματα ἀγναντεύω Τὸ λειψανὸ τὸν ἄγνο. Ἐμφές εἶδα στὸν ὕπνο μου Ἐνα βαθὺ ποτάμι, — Θεὸς να μὴν τὸ κάμη Να γίνῃ ἀληθινὸ! —

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑ

«Ο κύριος Μπερόβιλ, πλούσιος τραπεζίτης, είχε μείνη χήρος νωρίς. Ἐπειδὴ ἡ εργασία του τὸν κρατούσαν στὸ Παρίσι, δεν μπορούσε να ἐπιβλέπῃ ὁ ἴδιος τὴν ἀνατροφή τοῦ γιου του, και τὸν εἶπεν ἐμπιστευθῆ' εἰς ἕνα μορφωμένο παιδαγωγό. Ἀλλὰ ὁ παιδαγωγὸς αὐτός, πῶς κατοικοῦσε με τὸν μαθητὴ του στὸν πύργο τοῦ κ. Μπερόβιλ, στὴν Πικαρδία, φαίνεται ὅτι δεν τὰ κατάφερε καλά. Εἶπε γιατί αὐτὸς ἦταν φύσει μαλακός, εἶπε γιατί ὁ Λουλού Μπερόβιλ δεν ἔπαιρνε οὔτε ἀπὸ λόγια, οὔτε ἀπὸ τιμωρίες, ὁ παιδαγωγὸς εἶδε γρήγορα ὅτι ματαιοπονοῦσε. Κι' ἀπεῦ ὑπέφερε ἀρκετὰ ἀπὸ τὸν ἀνυπότακτο μαθητὴ του, βαρέθηκε στὸ τέλος κ' ἔγραψε στὸν τραπεζίτη τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«Ἀξιότιμε κύριε Μπερόβιλ, Ἐκαμὰ ὅτι ἀνθρωπίνως μὸς ἦτο δυνατόν, για να ἐμπνεύσω καλὰς ἀρχὰς στὸν υἱὸν σας. Ἀλλὰ σᾶς ἀναγγέλλω με λύπη μου, ὅτι τὰς προσταθείας μου χωρὶς να τὸ κατορθώσω κ' εὐρίσκομαι σήμερα στὴν ἀνάγκη να παραιτηθῶ. Ἦσως μιά μέρα θα ἐντρέπεσθε για τὴν διαγωγή τοῦ υἱοῦ σας: δεν θέλω λοιπὸν να με μνησθῆτε ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅτι σᾶς ἀπέκρυφα τὴν ἀλήθεια. Γι' αὐτὸ σᾶς εἰδοποιῶ και λάβετε τὰ μέτρα σας.

«Μετὰ πάσης τιμῆς κτλ.» Τὸ γράμμα αὐτὸ, πῶς ἄλλως τε δεν ἦταν τὸ πρώτο δυσάρεστο πῶς λάβαινε ὁ τραπεζίτης για τὸν Λουλού, τὸν ἔκαμε να σκεφθῆ πολὺ σοβαρά. Καὶ γρήγορα πῆρε τὴν ἀπόφασί του.

«Ο Λουλού εἶχε ἄλλοτε παρᾶμὰνὰ τὴ γυναίκα ἐνὸς μαραγκοῦ ἀπὸ τὸ χωριό, πῶς ἦταν κοντὰ στὸν πύργο τοῦ κ. Μπερόβιλ. Ἡ καλὴ ἐκείνη γυναίκα εἶχε πεθάνη, καθὼς και ὁ γιός της, ὁ ὀμογάλακτος ἀδελφὸς τοῦ Λουλού, και ἀπὸ τότε ὁ ἄντρας της ἐγκαταστάθηκε σὲ μιά γειτονικὴ πόλι, ὅπου ἐξασκοῦσε τὸ ἐπάγγελμά του. Ἐν ἀπογευμα, ὁ κ. Μπερόβιλ ἔφρασε στὸν πύργο του, χωρὶς να τὸν περιμένουν. Κ' εἶχε μαζί του τὸν κύρ-Θανάση, τὸν μαραγκό.

«Ἄν ὁ πατέρας τοῦ Λουλού εἶχε και τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία για τῆς πληροφορίας πῶς εἶχε λάβη, ὁ ἔξαφνικός του ἐκείνος ἐρχομὸς θα ἔφρανε να τὸν βεβαίωσῃ, ὅτι τοῦ εἶχαν γράψῃ ὅλη τὴν ἀλήθεια. Βρῆκε τὸ χωριὸ ἀνάστατο. Ἦταν ἡμέρα πανηγυριοῦ. Ὁ χορὸς εἶχε

ἀρχίσῃ, ὅπως πάντα, στὴν πλατεία τοῦ πύργου. Ὁ Λουλού ὅμως, καθάλλα εἰς ἄγριο ἄλογο, μπῆκε στὴ μέση και τὰ κανε θάλασσα. Ἀμὰ οἱ χωρικοὶ εἶδαν τὸν πυροδωπέπτη, τὸν περιστοίχισαν θυμωμένοι κ' ἐδήλωσαν ὅτι δεν μπορούσαν πιά να ζήσουν με τὸν γιό του, γιατί τὸς ἐστὰ ὄρωνε. Δεν ἦταν ἕνας πῶς να μὴν ἔχη παρὰπὸνα ἐναντίο του.

«Ο κ. Μπερόβιλ τὸς ὑπεσχέθηκε να τὸς ἱκανοποιήτῃ.

«Ἐξακολουθήστε, τὸς εἶπε, τὸ χροῖ σας και σᾶς βεβαίω, ὅτι κανένας πιά δεν θα τὸν διακόψῃ.

Καὶ μπῆκε στὸν πύργο για να παυθῆ ἀπὸ τὸ ταξίδι. Ὁ Λουλού, φοβηθείς τὴν ἐξέγερσι τῶν χωρικῶν, εἶχε

«Μπράβο! εφώνησαν ὀλα τὰ παιδιὰ...»

κλεισθῆ ἀπάνω, στὸ δωμάτιό του, πρὶν ἔλθῃ ὁ πατέρας του. Δεν ἔμαθε λοιπὸν τὸν ἐρχομὸ του παρὰ τὸ πρῶν. Ὁ κ. Μπερόβιλ, ὅσῳκις ἐπρόκειτο να πάη στὸν πύργο, συνήθιζε να προειδοποιῆ. Γι' αὐτὸ ὁ Λουλού ἀπόρησε, πῶς τὸν εἶδε ἔτσι ἄξαφνα. Τὸν ἐχαιρέτησε ὁμως με σεβατμὸ και τοῦ εἶπε:

«Καλημέρα, ἀγαπητέ μου μπαμπά!

«Μὴ με λές πιά μπαμπά! ἀποκρίθηκε ὁ κ. Μπερόβιλ: δεν εἶμαι ἐγὼ ὁ πατέρας σου.

«Τί θέλετε να πῆτε;..

«Θέλω να πῶ, ὅτι ὁ πατέρας σου... να τος! Καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ μαραγκό.

«Ἀστετεύεσθε;

«Καθόλου. Ἄκουσε, παιδί μου.

«Εἶχα πραγματικῶς ἕνα γιό! ἄλλα πέθανε μικρός, ἐνῶ ἐγὼ ἔλειπα. Ἀπὸ φόβο μήπως λυπηθῶ πάρα πολύ, ἀνμάθαινα τὴ σκληρὴ αὐτὴ ἀπάλεια, μὸς τὴν ἐκρούσκη, μ' ἐγέλαταν. Κατάφεραν δηλαδὴ αὐτὸν ἄνθρωπο, — τὸν ἀληθινὸ σου πατέρα, — να σὲ δώτῃ για νάντικα-ταπτήτης τὸ παιδί πῶς ἔχασα. Ἀλλὰ τώρα σὲ θέλει, σὲ χρειάζεται. Δεν έχει, βλέπεις, ἄλλο παιδί, για να τὸν διαδεχθῆ στὸ μαγαζί του. Μὸς τὰ ὀμολόγητε ὀλα και ἦλθε να σὲ πάρῃ.

«Μὴ τὸν πιστεύετε, μπαμπά! ἐφώνησε κατακόκκινος ὁ Λουλού: σᾶς λέει ψέμματα! ἐγὼ αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι παιδί δικό σας!.. Ἐνας φτωχὸς μαραγκὸς δεν μπορεῖ να εἶνε πατέρας μου.

«Ἄ! ἔκαμεν ὁ κ. Μπερόβιλ. Δεν πιστεύω να αἰσθάνεσαι πολύ, ὅτι εἶσαι παιδί δικό μου! Ἄν τὸ αἰσθανόσουν πραγματικῶς, θα να δειχθῆς ἄξιος τοῦ ὀνόματος πῶς φέρεις και να εἶσαι ἀγαπητὸς στὸν τόπο, ὅπως κι' ὁ πατέρας σου... ὁ δῆθεν πατέρας σου. Ἀλλὰ ἐδῶ ἔκαμε τὸ ἐναντίον. Ὀλοὶ ἐδῶ-πέρα ἔχουν παρὰπὸνα κ' εἶνε θυμωμένοι μαζί σου. Πρέπει λοιπὸν να ὑποταχθῆς στὴν τύχη σου και να δεχθῆς τὴν θέσι πῶς σου ἀνήκει.

«Μὰ εἶνε εύκολο να ποδειχθῆ ἡ ψευτιά αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου! ἐφώνησε πάλι ὁ Λουλού. Ἐγὼ γιός του; Ἀδύνατο!

«Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, — ἀφοῦ ἐπιμένεις να ὀνομάζης ἔτσι τὸν πατέρα σου, — λέει ἀλήθεια. Τὸ ξέρω καλά ἐγὼ, γιατί μὸς ἔδωτε ὀλες τῆς ἀπεδείξεις. Δεν μπορεῖ λοιπὸν να μείνης περισσότερο εἰς αὐτὸν τὸν πύργο, ὅπου εἶσαι ἕνας ξένος, ἕνας παρείσακτος. Οὔτε ὁ πατέρας σου τὸ θέλει πιά, οὔτε ἐγὼ: δεν θα σὲ χωρισθῶ ἔμως ὀλας-ὀλοῦ, δεν θα σὲ ξεχάσω, και

αν φερθῆς καλά, αν εὐδοκίμησῃς στὴν τέχνη πῶς θα μάθης, σου ὑπόσχομαι να σε προστατεύσω και να σε βοηθήσω ὅσο μπορώ. Ἐγὼ τώρα θα γυρίσω στὸ Παρίσι. Ἐσὺ ἀκολούθητε τὸν πατέρα σου.

«Ἐλα, παιδί μου! εἶπε τότε κι' ὁ κύρ-Θανάσης ὁ μαραγκός. Να ξέρης ὀμως, ὅτι δε θα φορῆς πιά ἔτσι ὠραία φορέματα: δεν θάχης ὑπηρετές, να σε ὑπηρετοῦν σάν ἐδῶ. Θα δουλεύης, για να βγάξης τὸ ψωμί σου. Ἀλλὰ θα συνειθίσης. Ὀλα κανεῖς τὰ συνειθίση. Καὶ θα ἴδῃς γρήγορα, ὅτι ἡ εργασία εἶνε μιά εύχαιρητῆς και μιά εύτυχία... Βγάλε αὐτὰ τάρχοντικὰ ρούχα. Σου ἔφερα ἐγὼ μιά φορεσιά, πῶς ταιριαστὴ με τὴν καινούργια σου θέσι... Σὲ λιγάκι θα φύ-

